

ת"פ 43982/06/17 - פרקליטות מחוז מרכז נגד ר"ש

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 43982-06-17 פרקליטות מחוז מרכז נ' ר"ש

בפני בעניין:	כבוד השופטת, סגנית הנשיאה אפרת פינק פרקליטות מחוז מרכז
המאשימה	ע"י ב"כ עו"ד אתי אזולאי נגד ר"ש
הנאשמים	ע"י ב"כ עו"ד יצחק איצקוביץ'

גזר - דין

מבוא

1. בהכרעת דין, מיום 27.5.18, הורשע הנאשם, לפי הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, בעבירה של ייצור, הכנה והפקת סם, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים, התשל"ג - 1973 ובעבירה של גניבת חשמל, לפי סעיף 400 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

לפי כתב האישום המתוקן, החל מיום 1.1.17 ועד למעצרו ביום 8.6.17, שכר הנאשם בית פינתי בגדרה. הנאשם הקים בתוך הבית מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס. לצורך כך רכש הנאשם ציוד בשווי של כ- 220,000 ₪ כדלקמן: זרעי קנבוס, 31 בתי מנורה ומנורות הלוגן, 6 מאווררים, 3 מד טמפרטורה, חומרי דיזון, 33 שנאי חשמל, 203 אדניות, 2 אינקובטורים להנבטת שתילים, 4 מזגנים, קירות גבס, מד לחות ו-3 פילטרים. לשם הפעלת המעבדה, ביצע הנאשם שינויים במערכת החשמל, הכוללים חיבור ישיר מכניסת הבית והתכה ללוח משני בדירה, על מנת למנוע קריאה של צריכת חשמל ותשלום עבור חשמל.

ביום 8.6.17, בשעות הערב, נתפסו במעבדה 203 שתילי קנבוס בשלבי גדילה שונים, במשקל 45.833 גרם נטו. בתקופה הרלוונטית, נטל הנאשם ללא רשות חשמל בשווי כולל של 31,257.81 ₪.

2. לפי הסדר טיעון, נשלח הנאשם לעריכת תסקיר שירות מבחן בעניינו, ללא הסכמה עונשית.

תסקירי שירות מבחן

3. שירות המבחן, בתסקירו מיום 24.10.18, ציין כי הנאשם בן 58, גרוש ואב לארבעה, מתוכם שלושה בגירים וקטין המאובחן כסובל מתסמונת טורט. עוד ציין שירות המבחן, כי הנאשם מתקיים מקצבת נכות

מהביטוח לאומי בגין מחלת לב, סכרת ופוסט טראומה כתוצאה מאירוע לבבי. לנאשם אישור להחזיק ולהשתמש בקנבוס רפואי. עוד הוסיף שירות המבחן, כי לחובת הנאשם הרשעות בעבירות מרמה ורכוש ואף הוטלו עליו עונשי מאסר בפועל.

4. להתרשמות שירות המבחן, הנאשם מתמודד עם מצוקה כלכלית ובעיות בריאות, ולאחר שנים רבות שבהן ניהל אורח חיים שולי, הצליח מזה כעשור לשנות אורחותיו. הנאשם מתקשה להסביר את החזרתיות שבמעורבותו הפלילית בעיקר בעבירות רכוש ומרמה, אולם, ביטא צורך ורצון בקבלת עזרה וטיפול. הנאשם השתלב בקבוצה של עצורי בית, הגיע באופן סדיר אך התקשה לערוך התבוננות מעמיקה בדפוסיו וממוקד בהצגת חלקיו המתפקדים. בהמשך שולב הנאשם בסדנת "חוק ומשפט" וסיים הסדנא בהצלחה. שירות המבחן התרשם כי הסדנא העניקה משמעות לחייו. עוד התרשם שירות המבחן, כי הקשר של הנאשם עם שירות המבחן מהווה גורם מציב גבול ומארגן עבור הנאשם. הנאשם הביע חרטה על מעשיו והבנה כי פעל באופן שגוי ובעייתי. הנאשם, אשר ביצע את העבירות על רקע קשיים כלכליים, כבר אינו מצוי בחובות ומתקיים מקצבת ביטוח לאומי. שירות המבחן הוסיף, כי הנאשם התגייס להליך טיפולי במסגרת צו פיקוח בהליכי המעצר ומגלה מוטיבציה לשינוי בחייו.

5. לאור האמור, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם צו מבחן למשך שנה ומאסר על תנאי. לחלופין המליץ להטיל על הנאשם מאסר בדרך של עבודות שירות.

6. בתסקיר משלים מיום 1.4.19 הוסיף שירות המבחן, כי בחודש פברואר 2019 הנאשם השתלב בטיפול קבוצתי וכי הוא מגיע באופן קבוע ועקבי למפגשי הקבוצה. הנאשם מגלה מעורבות ופתיחות, משתף מעולמו הפנימי, בקשייו ונעזר בטיפול.

להתרשמות שירות המבחן, הנאשם מודע כיום לדפוסיו הבעייתיים והמחירים האישיים שהוא משלם בגין בחירותיו ומעמיק במניעים שהובילו אותו למעורבות בעבירות. הנאשם מגלה הבנה ביחס לדפוסיו הסתרה ומרמה בהם נקט על רקע קשייו. עוד התרשם שירות המבחן מרצונו של הנאשם להמשיך בשילובו בקבוצה כדי לקבל כלים להתמודדות עם קשייו תוך שמירה על התנהלות תקינה בחייו. שירות המבחן הדגיש כי במקביל לטיפול הקבוצתי, הנאשם ממשיך להשתתף באופן עקבי בפרויקט "אוניברסיטה לעם" בשיתוף אוניברסיטת תל אביב. לאור האמור, שירות המבחן חזר על המלצתו להטיל על הנאשם צו מבחן ומאסר על תנאי ולחלופין מאסר בדרך של עבודות שירות.

טענות הצדדים

7. בא כוח התביעה טען, שכתוצאה מביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם נפגעו הערכים החברתיים של הגנה על שלום הציבור מפני נגע הסמים. כן נפגעו הערכים החברתיים של הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות נלוות לשימוש בסמים.

8. לטענתו, מידת הפגיעה היא ממשית. הנאשם הקים מעבדה לגידול סמים, תפעל את המעבדה במשך 5 חודשים עד שנעצר ונתפסו סמים מסוכנים מסוג קנבוס במשקל 45 ק"ג.

9. מכאן טען, כי מתחם העונש ההולם את העבירות מושא כתב האישום נע בין מאסר לתקופה של 24

חודשים ובין מאסר לתקופה של 30 חודשים, לצד ענישה נלווית.

10. עוד טען, כי יש לקחת בחשבון את הנסיבות הבאות שאינן קשורות בביצוע העבירות: מתסקירי שירות המבחן עולה, כי הנאשם מעורב במשך שנים בעבריינות ומתקשה להסביר את החזרתיות במעשיו; עוד עולה מהתסקירים, כי הנאשם מתקשה לערוך התבוננות מעמיקה בדפוסיו, מציג תמונה חיובית כלפי חוץ העומדת בפער מול בחירותיו השוליות לאורך חייו. לצד זאת, ציין שירות המבחן, כי הנאשם מקבל אחריות על מעשיו ומביע מוטיבציה להמשך קשר טיפולי.
11. לטענת בא כוח התביעה, אין לאמץ את המלצת שירות המבחן, משום שלא מתקיימות כאן נסיבות המצדיקות חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם.
12. עוד טען, כי נטילת האחריות על ידי הנאשם ומאמציו לחזור למוטב, יכולים לשמש לזכותו בתוך המתחם, אולם לא די בהם להצדיק חריגה מהמתחם השמורה למקרים חריגים.
13. מכאן, עתר בא כוח התביעה, להטיל על הנאשם עונש שהוא במחצית מתחם העונש ההולם, והוא כולל מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס משמעותי.
14. עוד עתר בא כוח התביעה להכריז על הנאשם כסוחר סמים ולחלט את הציוד שנתפס.
15. בא כוח הנאשם טען, לעומת זאת, כי בקביעת מתחם העונש ההולם, יש לקחת בחשבון שהנאשם ביצע את העבירות על רקע קשיים כלכליים הכרוכים בטיפולים היקרים והקשים של בנו הסובל מתסמונת הטורט.
16. עוד טען בא כוח הנאשם, כי יש לקחת בחשבון את הנסיבות הבאות שאינן קשורות בביצוע העבירות: לנאשם בן קטין הסובל מתסמונת טורט; הנאשם נטל אחריות על מעשיו, הביע צער חרטה והסביר את הנסיבות שהובילו אותו לביצוע העבירות; לחובת הנאשם עבר פלילי, עם זאת ההרשעה האחרונה משנת 2006 בגין עבירה שבוצעה בשנים 1993 - 1994. עוד הדגיש, כי אין לנאשם עבר בתחום הסמים; הנאשם מתקיים מזה כ-16 שנים מקצבת ביטוח לאומי וזאת על רקע מחלת לב, סכרת ופוסט טראומה כתוצאה מאירוע לב; הנאשם עושה שימוש בקנבוס רפואי ברישיון; מתסקירי שירות המבחן עולה, כי הנאשם השתלב בהצלחה בסדנאות טיפוליות, בצורה פרטנית וקבוצתית במשך שנה וחצי. בעקבות הטיפול, הנאשם שינה את אורחות חייו ודפוסיו.
17. מכאן טען בא כוח הנאשם, כי יש להעדיף את האינטרס הציבורי בשיקום הנאשם ולעודד אותו בדרך הטיפולית בה בחר.
18. לאור האמור, עתר בא כוח הנאשם להטיל על הנאשם מאסר לתקופה של 6 חודשים בדרך של עבודות שירות וצו מבחן לתקופה של 18 חודשים, שהיא ארוכה מהתקופה שבהמלצת שירות המבחן.
19. בדברו האחרון מסר הנאשם, כי עשה "טעות מרה". לדבריו, למרות המאסרים הקודמים שהוטלו עליו, לא זכה לשיקום עד היום. עוד ציין, כי לאור הליך השיקום שעבר, הוא היום "אדם חדש", "רואה דברים אחרת" ואין לו חובות. הנאשם אף זכה להזדמנות ללמוד במסגרת אוניברסיטאית. מכאן ביקש להימנע משליחתו למאסר על מנת שיוכל להמשיך ולהשתלב בהליך השיקום בו החל.

20. בקביעת מתחם העונש ההולם את מעשי העבירות אותם ביצע הנאשם יתחשב בית המשפט **בערך החברתי הנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.**

21. הערכים החברתיים עליהם נועדה פקודת הסמים המסוכנים בכללותה להגן הם שמירה על בריאותו ושלומו הפיזי והנפשי של הציבור מפני נזקים הנגרמים כתוצאה מהשימוש בסמים והשפעתם הממכרת וההרסנית. לצד זאת, עומדים ההגנה על הציבור מפני נזקים עקיפים הנגרמים כתוצאה מעבריינות הנלווית לשימוש בסמים, ובכלל זה ההגנה על הביטחון האישי ורכוש הציבור (ע"פ 972/11 **מדינת ישראל נ' יונה** (4.7.12); ע"פ 6029/03 **מדינת ישראל נ' שמאי**, פ"ד נח (2) 734 (2004); ע"פ 3021/95, 4998/95, 5267/95, 5313/95 **מדינת ישראל נ' גומז** (31.7.97)).

22. הפגיעה בערכים המוגנים כתוצאה מביצוע העבירות של גידול סמים וגניבת חשמל, בנסיבות העניין, היא גבוהה. הנאשם הקים ותפעל מעבדת סמים ובה גידל סם מסוכן מסוג קנבוס. בעת שנתפס, החזיק הנאשם במעבדה סם מסוג קנבוס במשקל של 45.833 ק"ג. הנאשם גם נטל חשמל שלא כדין בסכום של 31,257.81 ₪ לצורך תפעול המעבדה.

23. על מדיניות הענישה המקובלת והנהוגת בעבירות של גידול סמים מסוג דומה ובמשקל דומה לנסיבות העניין, לרבות גניבת חשמל שלא כדין, ניתן ללמוד מהפסיקה שלהלן:

- רע"פ 861/18 **סבן נ' מדינת ישראל** (2.4.19) - בית המשפט המחוזי הרשיע את הנאשם בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, יצור והכנת סם, החזקת סם שלא לצריכה עצמית והחזקת חצרים. הנאשם החזיק סמים במשקל 92 ק"ג. בית המשפט גזר על נאשם 2 מאסר לתקופה של 24 חודשים, מאסר על תנאי וקנס בסכום של 5,000 ₪. בית המשפט העליון הטיל על הנאשם מאסר לתקופה של 9 חודשים בעבודות שירות חלף המאסר בפועל וזאת כהמלצת שירות המבחן.

- רע"פ 6041/18 **כהן נ' מדינת ישראל** (22.10.18): בית משפט השלום הרשיע את הנאשם, לפי הודאתו, בעבירות של ייצור והכנת סם ונטילת חשמל. לפי כתב האישום הנאשם החזיק במעבדה סם מסוג קנבוס במשקל 39.5503 ק"ג ונטל ללא רשות חשמל בסכום של 40,000 ₪. בית המשפט הטיל על הנאשם מאסר לתקופה של 20 חודשים, מאסר על תנאי, קנס בסכום של 8,000 ₪ ופסילה בפועל ועל תנאי. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של הנאשם. בית המשפט העליון דחה את בקשתו של הנאשם להרשות ערעור;

- ע"פ 2194/14 **בן שמעון נ' מדינת ישראל** (10.9.14): בית המשפט המחוזי הרשיע את הנאשם, לפי הודאתו, בעבירות של גידול סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של 33.5 ק"ג, והחזקת כלים להכנת סם מסוכן. בית המשפט הטיל על הנאשם מאסר לתקופה של 27 חודשים, מאסר על תנאי וקנס בסכום של 5,000 ₪. בית המשפט העליון הפחית את עונשו של הנאשם וגזר עליו עונש מאסר לתקופה של 20

חודשים, לאור הליך שיקום שעבר;

- עפ"ג (מרכז) 5297-09-17 **לוי נ' מדינת ישראל** (23.1.18): בית משפט השלום הרשיע את הנאשם, לפי הודאתו, בעבירה של ייצור סם וגניבת חשמל. לפי כתב האישום, הנאשם החזיק במעבדה סם מסוג קנבוס במשקל 29.47059 ק"ג וכן סם מסוג חשיש במשקל 3.67 גרם. הנאשם נטל חשמל שלא כדין בשווי עשרות אלפי שקלים. בית המשפט הטיל על הנאשם מאסר לתקופה של 24 חודשים, מאסר על תנאי וקנס בסכום של 7,500 ₪. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של הנאשם;

- עפ"ג (מרכז) 18489-01-14 **בן משה נ' מדינת ישראל** (16.2.14): בית משפט השלום הרשיע את הנאשם בעבירות של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, בגידול סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של 40.9582 ק"ג, בהחזקת חצרים לשם גידול סם מסוכן ובנטילת חשמל. בית המשפט הטיל על הנאשם מאסר לתקופה של 28 חודשים, מאסר על תנאי וקנס בסכום של 4,500 ₪. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של הנאשם;

24. לאור האמור, מתחם העונש ההולם את העבירות של גידול סמים וגניבת חשמל, בנסיבות המקרה, נע בין מאסר לתקופה של 18 חודשים לצד ענישה נלווית ובין מאסר לתקופה של 36 חודשים, לצד ענישה נלווית, הכוללת, בין היתר, קנס הנע בין סכום של 5,000 - 10,000 ₪.

העונש ההולם בתוך המתחם

25. בקביעת העונש ההולם בתוך המתחם לקחתי בחשבון את הנסיבות הבאות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות:

לזכותו של הנאשם עומדת הודאתו במיוחס לו ונטילת אחריות על מעשיו; הנאשם אב לארבעה ילדים ובנו הקטין סובל מתסמונת טורט (ענ/1); הנאשם מתקיים מקצבת ביטוח לאומי מזה כ-16 שנים בגין מחלת לב, סכרת ופוסט טראומה; לנאשם רישיון לשימוש בסם מסוג קנבוס; הנאשם שילם חובותיו ולא נתון כיום בחובות כלכליים.

לחובתו של הנאשם עומד עברו הפלילי, הכולל עבירות מרמה ורכוש, בגין אף הוטלו עליו עונשי מאסר בפועל. עם זאת, המדובר בעבר ישן, כשהעבירה האחרונה בוצעה בשנת 2006.

26. כאן המקום להתייחס לתסקירי שירות המבחן. מהתסקיר הראשון עולה, כי הנאשם התקשה תחילה להסביר את החזרתיות שבמעורבות פלילית, אולם, ביטא צורך ורצון לקבל טיפול. בהמשך לכך, השתלב הנאשם בקבוצה של עצורי בית והגיע למפגשים באופן סדיר. הנאשם גם שולב בסדנת "חוק ומשפט" וסיים הסדנא בהצלחה. עוד השתלב הנאשם השתלב בפרויקט "אוניברסיטה לעם". הנאשם חש כי פרויקטים אלו השיבו לו את המשמעות לחייו ומגלה מוטיבציה להמשך טיפול. כמו כן, ציין שירות המבחן, כי הקשר של הנאשם עמו מהווה גורם מציב גבול עבור הנאשם. בתסקירו האחרון הוסיף שירות המבחן, כי הנאשם השתלב בטיפול קבוצתי ומגיע באופן קבוע ועקבי למפגשים, תוך גילוי מעורבות ושיתוף פעולה מלא. להתרשמות שירות המבחן, הנאשם מודע כיום יותר לדפוסיו הבעייתיים, מעמיק במניעים הרגשים שהובילו אותו למעורבות פלילית, ומגלה הבנה ביחס לדפוסיו הסתרה ומרמה בהם נקט. מכאן המליץ שירות המבחן לסיים ההליך באפיק שיקומי ולהטיל על הנאשם צו מבחן ומאסר על תנאי, ולחלופין, להטיל עליו מאסר

בדרך של עבודות שירות.

27. השאלה היא אם יש לחרוג ממתחם העונש ההולם כהמלצת שירות המבחן ובא כוח הנאשם?
28. מספר אינטרסים עומדים בבסיס ההחלטה לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום: אינטרס הנאשם הספציפי לשיקום וחזרה לחיים יצרניים; האינטרס לעודד נאשמים לבחור בדרך השיקום; אינטרס הציבור והחברה בכללותה למניעת עבריינות; האינטרס לעודד את שירות המבחן בדרכו הטובה לתמוך בתסקירים המעודדים שיקום וטיפול (ראו, למשל: ע"פ 7459/12 שיבר נ' מדינת ישראל (20.6.13); ע"פ (8092/04) חביב נ' מדינת ישראל (10.9.06); לחריגה מהמתחם בנסיבות דומות, ראו למשל, עפ"ג 22919-03-18 מדינת ישראל נ' חכים (29.5.18); עפ"ג (מרכז) 34383-10-16 מדינת ישראל נ' קדר (12.2.17)).
29. באיזון בין האינטרסים, הגעתי לכלל מסקנה כי יש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם, אולם לא כעתירת שירות המבחן, אלא יש להטיל על הנאשם מאסר בדרך של עבודות שירות, צו מבחן, מאסר על תנאי וקנס.
30. בהחלטה לקחתי בחשבון את האינטרסים הסותרים המונחים על הכף. מחד גיסא, עומדת הפגיעה הגבוהה באינטרסים החברתיים של הגנה על הציבור, בריאותו ושלומו, מפני השפעתו הממכרת וההרסנית של נגע הסמים. מאידך גיסא, עומד ההליך השיקומי שעבר הנאשם ועודנו עובר. הנאשם נמצא לראשונה בהליך טיפולי, המעניק משמעות לחייו והוא מבקש הזדמנות להמשיך בהליך הטיפול. הנאשם מגלה מוטיבציה ורצון להמשיך בהליך השיקומי והוא משתף פעולה עם ההליך באופן מלא. החזרת הנאשם לבית הסוהר, בנסיבות אלו, עלולה לדרדרו לחיים בחברה שולית.
31. לפי חוות דעת הממונה על עבודות שירות מיום 27.3.19, הנאשם נמצא מתאים לביצוע עבודות שירות במגבלות.
32. לאור האמור, יש להטיל על הנאשם עונש הכולל מאסר שיבוצע בדרך של עבודות שירות, צו מבחן, מאסר על תנאי וקנס.

סוף דבר

33. לפיכך, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. מאסר לתקופה של 9 חודשים, שיבוצע בדרך של עבודות שירות. הנאשם יחל את עבודות השירות ביום 8.5.19. מובהר לנאשם כי כל חריגה מהוראות הממונה על עבודות השירות עלולה להוביל לנשיאת המאסר בפועל;
- ב. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים, והתנאי הוא שבמשך 3 שנים מהיום לא יעבור כל עבירת סמים מסוג פשע;
- ג. מאסר על תנאי לתקופה של 3 חודשים, והתנאי הוא שבמשך 24 חודשים מהיום לא יעבור כל עבירת סמים מסוג עוון;

ד. צו מבחן למשך שנה.

רשמתי לפני את נכונות הנאשם לבצע את צו המבחן. כן מובהר לנאשם כי אם לא יבצע הצו בהתאם להוראות שירות המבחן, ניתן יהיה לבטל את גזר דינו ולגזור דינו מחדש;

ה. קנס בסכום של 7,000 ₪ או 70 ימי מאסר תמורתו. את הקנס ישלם הנאשם ב-10 תשלומים שווים ורצופים, הראשון לא יאוחר מיום 1.5.19, והיתרה ב-1 לכל חודש קלנדרי שלאחר מכן.

ניתן צו להשמדת הסמים וכל המכשור שנתפס לגידול סמים.

עותק גזר הדין יועבר לשירות המבחן ולממונה על עבודות שירות.

זכות ערעור כחוק תוך 45 ימים.

ניתן היום, ב' ניסן תשע"ט, 07 אפריל 2019, במעמד הצדדים.